

100 de ani de la înființarea Academiei de Studii Economice din București

Prof.dr.ing. **Cristian PAVEL** – U.T.C.B.
Asist.ing. **Radu PANAITESCU - LIESS** – U.T.C.B.
Ing. **Marina DOGARU** – U.T.C.B.

Rezumat:

În urmă cu un secol, inițiativa unui grup de tineri economiști, puternic susținută de ministrul Industriei și Comerțului, Nicolae D. Xenopol, devenea realitate după ce prin Decretul Regal nr. 2578, la 6 aprilie 1913, lua ființă prima instituție de învățământ economic superior din România: Academia de Înalte Studii Comerciale și Industriale.

Ne propunem să trecem în revistă principalele etape de dezvoltare ale acestei prestigioase instituții de învățământ superior pe parcursul celor 100 de ani de existență.

Cuvinte cheie: centenar, învățământ economic superior românesc, patrimoniul A.S.E., repere istorice, personalități din domeniu.

Abstract:

A century ago, by a group of young economists, strongly supported by the Minister of Industry and Trade, Nicholas D. Xenopol, became reality after Royal Decree no. 2578 on 6 April 1913 came into being the first institution of higher economic education in Romania: Academy of High Commercial and Industrial Studies.

We intend to review the main stages of development of this prestigious institutions of higher education during the 100 years of existence.

Key-words: centenary, Romanian economic higher education, ASE heritage, historic landmarks, personalities in the field

1. Introducere

Necesitatea înființării învățământului superior economic din România a fost susținută chiar de domnitorul Alexandru Ioan Cuza care, în mesajul adresat Camerei în decembrie 1859, arăta: “Starea de azi a României și viitorul ei cer numaidecât o facultate de științe economice și administrative, precum și o alta de științe agronomice, industriale și comerciale”. Din nefericire, avea să mai treacă mult timp până când îndemnul domnitorului avea să fie împlinit.

2. Momentul înființării școlii superioare cu profil economic

Până în 1912, pregătirea economică a specialiștilor din domeniul comercial se realiza în școli medii și superioare de comerț, dar și în cadrul facultăților de Drept. Câțiva tineri care au studiat în Germania și Franța, reîntorși în țară, au sperat și au militat pentru înființarea unei facultăți cu profil economic în România. Abia în octombrie 1912 s-a constituit o comisie, condusă de Nicolae D. Xenopol (fratele istoricului A.D. Xenopol), Ministrul Industriei și Comerțului, menită să pregătească Proiectul de lege pentru înființarea unei Academii Comerciale în România. Succesul obținut prin înființarea Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale le aparține deopotrivă atât primului ministru din acele vremuri, Titu Maiorescu (un om politic de mare notorietate) cât și lui Nicolae D. Xenopol, cel care a perseverat în demersul efectuat.

Inaugurarea cursurilor s-a făcut la 1 noiembrie 1913, primul rector al instituției fiind marele matematician, prof.dr. Anton Davidoglu.

Figura 1. Palatul Academiei de Studii Economice - astăzi

3. Repere istorice

În decursul celor o sută de ani de funcționare, instituția a fost marcată de numeroase evenimente politice, sociale și economice, înregistrând modificări atât în ceea ce privește raporturile de subordonare cât și în privința denumirii și structurii.

Confruntată cu mari probleme materiale, începând cu lipsa unui edificiu propriu, școala proaspăt legalizată avea de luptat și cu poziția potrivnică a celorlalte instituții universitare care refuzau să-i recunoască statutul.

Din 1913 și până în 1926, Academia de Înalte Studii Comerciale și Industriale din București a funcționat într-un spațiu închiriat situat pe Calea Victoriei nr. 102, în apropierea Bibliotecii Centrale Universitare (clădirea nu mai există astăzi fiind situată în zona parcerii din fața Ateneului Român).

Subordonată mai bine de două decenii Ministerului Industriei și Comerțului, școala superioară despre care vorbim a reușit să înlăture pas cu pas toate obstacolele ivite în calea afirmării sale reale și vizibile. A obținut recunoașterea și confirmarea ca instituție de învățământ superior, i s-a permis organizarea examenelor de doctorat (1921) și a primit în folosință un edificiu – palat construit între anii 1924 – 1926, pe spațiul actual din Piața Romană (fostă Lascăr Catargiu) și Str. Căderea Bastiliei (fostă Cometei).

Actualul Palat al Academiei de Studii Economice a fost construit în trei etape. În 1926 a fost dat în folosință Corpul 1 – Cel cu fațada din Piața Romană.

În 1935, odată cu trecerea Academiei în subordinea Ministerului Instrucțiunii Publice, a fost inaugurată “Clădirea Bibliotecii” (corpul 2) situată în întregime pe strada Căderea Bastiliei, în continuarea aripii Corpului 1. În 1940 a fost dată în folosință “Clădirea Muzeului Comercial și a Biroului Comercial” (corpul 3).

Denumirea inițială, Academia de Înalte Studii Comerciale și Industriale din București, s-a menținut până în anul 1947, când, în urma fuzionării cu Academia de Studii Cooperatiste, a devenit Academia de Studii Comerciale și Cooperatiste.

Prin Decretul 175/1948 care a consfințit reforma învățământului din perioada comunistă, Academia de Studii Comerciale și Cooperatiste și-a schimbat numele în Institutul de Științe Economice (ISE). Denumirea actuală, Academia de Studii Economice (ASE), datează din anul universitar 1967/1968, când a avut loc o amplă acțiune de modernizare a învățământului superior economic românesc,

La creșterea prestigiului A.S.E. a contribuit în mod evident prezența în cadrul corpului profesoral a unor personalități marcante ale vieții politice și economice, cum ar fi: Virgil Madgearu, Nicolae Iorga, Mihail Manolescu, Victor Slăvescu, Stanislas Cihoski etc.

De-a lungul timpului, mari personalități ale științelor economice și politicii naționale și internaționale au fost distinse de ASE cu titlul de Doctor Honoris Causa. Printre aceștia se numără: a) laureați ai Premiului Nobel pentru economie (Lawrence Klein (1980), James Mc Gill Buchanan Jr. (1986) și Joseph Stiglitz (2001); b) savanți de renume mondial (Anghel Rugină și Philip Kotler – considerat părintele marketingului modern); c) șefi de stat (Ion Iliescu – România, Turgut Ozal – Turcia, Nursultan Nazarbaiev – Kazahstan); înalți funcționari europeni (Romano Prodi, Joachim Almunia și baroneasa Emma Nicholson).

La 26 martie 2013, președintele Traian Băsescu a conferit Ordinul “Meritul pentru Învățământ” – în grad de Comandor, Academiei de Studii Economice din București pentru “profesionalismul de excepție și abnegația manifestate de cadrele didactice în procesul de afirmare și dezvoltare a învățământului, științei și culturii economice din România”.

4. Despre clădirile din patrimoniul A.S.E.

În prezent, activitatea celor 11 facultăți din cadrul ASE se desfășoară în următoarele localuri: 1) clădirea din str. Căderea Bastiliei nr. 2-4 (adăpostește sălile de lectură și principalele 3 amfiteatre); 2) clădirea din str. Mihai Eminescu nr. 13-15; 3) corpul de clădiri din Calea Dorobanți nr. 15-17; 4) ansamblul de clădiri din str. Mihail Moxa nr. 7 (are în alcătuirea sa 7 amfiteatre); 5) localul din Calea Griviței nr. 24; 6) clădirea din strada Cihoschi nr. 9; 7) corpul de clădiri din Calea Șerban Vodă nr. 22-24.

Clădirea principală din str. Căderea Bastiliei, construită între anii 1924-1926, a fost proiectată de arhitectul profesor Grigore Cerchez, ajutat de arhitecții Edmond Van Saanen-Algi și Arghir Culina, fiind considerată și astăzi un reper arhitectonic major al Bucureștiului.

Despre palatul ASE se pot spune multe lucruri inedite ...Spre exemplu, la 16.06.1926 s-a încheiat un contract cu un tinichigiu pentru confecționarea din tablă a ornamentului din vârful cupolei. Documentul există și astăzi la biblioteca instituției ...

Instalațiile de încălzire, canalizare, electrice și de telefonie au fost printre cele mai moderne din epoca respectivă. De menționat că instalațiile electrice (de forță și de iluminat) au fost realizate sub supravegherea distinsului specialist ing. Leonida și au fost executate conform ultimelor norme ale Uniunii Electricienilor Germani.

În perioada 2004 – 2008 s-a realizat cel mai important proiect de consolidare și modernizare a Palatului ASE. Conform acestuia, s-au demolat toate improvizațiile din interiorul clădirii, Palatul aducându-se la configurația inițială, așa cum poate fi văzut în prezent.

Integrate în clădire sunt două obiective care merită o atenție deosebită: Aula Magna și Sala de lectură “Victor Slăvescu”. Aula adăpostește celebra frescă a Ceciliei Cuțescu – Storck, numită “Istoria negoțului românesc”, realizată între anii 1932 – 1933. Pe cea mai mare frescă din România ca desen unic (100 m²), istoria comerțului “se citește” pe o spirală, de sus în jos.

Datorită amplei deschideri spațiale și a unui iluminat generos, în urma lucrărilor de modernizare din anul 2005, s-a hotărât pictarea celor doi pereți din fundalul Sălii de lectură “Victor Slăvescu”. S-au ales lucrările “Geneză” și “Feerie” de Sabin Bălașa – ultimele fresce de mare anvergură realizate de artist cu puțin timp înainte de a trece în neființă (2008).

5. Stadiul organizatoric actual

Conform noii concepții de constituire a facultăților și specializărilor, în prezent, în cadrul ASE funcționează următoarele 11 facultăți: 1) Facultatea de Administrație și Management Public; 2) Facultatea de Administrarea Afacerilor (cu predare în limbi străine); 3) Facultatea de Relații Economice Internaționale; 4) Facultatea de Cibernetică, Statistică și Informatică Economică; 5) Facultatea de Comerț; 6) Facultatea de Contabilitate și Informatică de Gestiune; 7) Facultatea de Economie Agroalimentară și a Mediului; 8) Facultatea de Economie; 9) Facultatea de Finanțe, Asigurări, Bănci și Burse de Valori; 10) Facultatea de Management; 11) Facultatea de Marketing.

În anul universitar 2012/2013, în băncile ASE au studiat și cercetat 22684 studenți înmatriculați la toate nivelurile (licență, masterat, doctorat, cursuri postuniversitare și postdoctorale).

6. Câteva elemente inedite legate de Palatul A.S.E.

6.1. Este posibil ca, pe locul pe care s-a construit Palatul A.S.E., să fi fost grădina cu “plopul fără soț” ai marelui nostru poet Mihai Eminescu. Într-una din casele demolate spre a face loc construcției, situată pe strada Cometa (actuala Căderea Bastiliei), locuia Cleopatra Poenaru – Lecca, fiica pictorului Lecca și nepoata lui Caragiale, de către poetul era îndrăgostit.

“Eminescu, amoretzat de d-na Poenaru – Lecca, găsește în această doamnă, cam corpulentă, multă inspirație”. Am redat întocmai o însemnare a lui Titu Maiorescu, provenită dintr-o scrisoare datată pe 22 septembrie 1880. Celebrul critic George Călinescu, unul dintre biografii poetului, confirmă caustic că, la data menționată, Eminescu “se îndrăgostise mortal” de această femeie.

Figura 2 Colița emisiunii aniversare A.S.E.

6.2. Cu ocazia împlinirii unui secol de la înființarea A.S.E., Romfilatelia a introdus în circulație la 06.04.2013 o emisiune de timbre poștale dedicate acestui eveniment.

Pe timbrul cu valoarea nominală de 8,10 lei, este ilustrat Palatul Academiei de Studii Economice din București, alături de portretul Regelui Carol I, prin decretul căruia a luat ființă instituția de învățământ, iar pe colia emisiunii (vezi figura 2) sunt reprezentate personalități importante din istoria acesteia: Ion N. Angelescu, Virgil Madgearu, Nicolae Xenopol, Victor Slăvescu.

7. Încheiere

În istoria sa centenară, Academia de Studii Economice din București a contribuit la șlefuirea destinelor a peste 300.000 de tineri, fiind clasificată în categoria universităților de vârf din România și acreditată instituțional de către ARACIS cu “grad de încredere ridicat”.

Sărbătorirea celei mai importante instituții de învățământ superior cu profil economic din România nu putea trece neobservată. Îi felicităm din toată inima pe cei care, prin activitatea lor (cadre didactice, studenți, absolvenți etc) au contribuit la ridicarea prestigiului universitar al acestei instituții.

Bibliografie

http://ro.wikipedia.org/wiki/Academia_de_Studii_Economice

<http://www.bucurestilive.ro/#eD0yNDMzMjY1Jnk9NTgwMjE1MCZ6PTEmbz05Njc0ODU0MyY=/>

Pagina oficială Academia de Studii Economice din București: <http://www.ase.ro/>

Academia de Studii Economice împlinește 100 de ani. Clădirea de astăzi a „tăiat” „plopul fără soț” ai lui Eminescu, 6 aprilie 2013, Anca Vancu, *Adevărul*

<http://adevarul.ro/educatie/universitar/academia-studii-economice-implineste-100-ani-cladirea-taiat-plopul-sot-eminescu-151602fa500f5182b858df393/index.html>

<http://webcultura.ro/academia-de-studii-economice-un-veac-de-existenta/>